

XVI yleissivistävän koulutuksen ja varhaiskasvatuksen **KANSAINVÄLISYSPÄIVÄT**

**Globaalisti lokaali –
sivistykselle siivet
3.-4.10.2024
Vantaalla**

Yleissivistävän koulutuksen ja varhaiskasvatuksen kansainvälisyyspäivät
3.-4.10.2024 Vantaa

Globaalisti lokaali – sivistykselle siivet

Moninaisuus, kieli- ja kulttuuriosaaminen ja kansainvälinen toiminta rikastavat päiväkodin, koulun ja lukion arkea. Kansainvälisyyspäivillä pohditaan yhdessä lasten ja nuorten maailmankansalaiseksi kasvun tukemista ja kotikansainvälisyyden merkitystä oppimisyhteisön voimavarana.

Mercuria, Martinlaaksontie 36, Vantaa

Sessiokuvaukset

Torstaina 3.10.2024

Klo 14.45–15.30 Rinnakkaiset sessiot (A)

A1 Erätauko-keskustelu menetelmänä lasten ja nuorten kanssa

Dialogiset menetelmät lisäävät ymmärrystä ja kehittävät vuorovaikutustaitoja. Menetelmiä on pilotoitu onnistuneesti Vantaalla, ja työpajassa pääsemme tutustumaan mm Skidialogiin ja Erätauko nuorille-materiaaleihin.

Vetäjä: Karoliina Mutanen, osallisuusasiantuntija, Vantaan KASO

A2 Lukion kansainvälisyyden vuosikello

Tutustu Martinlaakson lukion kansainvälisyyden vuosikelloon, jossa esittelemme koulumme kansainvälisiä hankkeita ja yhteistyötä. Esittelemme muun muassa Erasmus+ akkreditointia sekä kummikoulutoimintaa Tansaniassa

Vetäjä: Salme Sulander, Martinlaakson lukion rehtori

A3 Arkea monikielisessä ja –kulttuurisessa Lehtikuusen koulussa

Lehtikuusen koulussa on monia hyviä käytänteitä monikielisten oppijoiden tukemiseen mm. monikieliset ohjaajat, kulttuuripäivät, kielitietoisuusstrategia. Tule kuulemaan ja keskustelemaan!

Vetäjä: Jenni Sipilä, Lehtikuusen koulun opettaja ja tutoropettaja

oph.fi/kansainvalisyyspaivat2024

A4 Kotikansainvälisyys varhaiskasvatuksessa Vantaalla

Kieli-, kulttuuri- ja katsomustietoisuus varhaiskasvatuksen voimavarana Vantaalla. Tule mukaan keskustelemaan ja kuulemaan hyvistä käytänteistä sekä jakamaan ideoita.

Vetäjä: Nina Thurin, varhaiskasvatuksen kieli- ja kulttuurikoordinaattori, Vantaan varhaiskasvatus

A5 Aktiivinen kansalaisuus Erasmus+ ohjelmassa

Erasmus+ -ohjelman tavoitteena on auttaa osallistujia tunnistamaan aktiivisen kansalaisuuden ja yhteiskunnalliseen toimintaan osallistumisen edut ja hankkeet ottavat aktiivisen kansalaisuuden toiminnassaan huomioon. Teemalle löytyy myös täysin omistautunut Erasmus+ Jean Monnet -toiminto. Tule tutustumaan Jean Monnet -mahdollisuuksiin, joilla edistetään aktiivista Euroopan kansalaisuutta ja käsitellään EU:n roolia. Omakohtaisia kokemuksiaan on kertomassa vantaalaisesta Sotungin lukiosta Tuija Kae ja Matti Jussila. Heidän viime vuonna alkaneessa kolmivuotisessa Our Europe -hankkeessa yhdistetään Eurooppa-opetukseen niin teatteria kuin luentoja ja päätöksenteon harjoittelua.

Työpajan tavoitteena on edistää ymmärrystä aktiivisesta kansalaisuudesta Erasmus+ ohjelman kautta, esitellä onnistunut esimerkkihanke sekä innostaa osallistujia hyödyntämään Erasmus+ ohjelman tarjoamia mahdollisuuksia omissa yhteisöissään. Mietimme ryhmäkeskustelussa, miten osallistujat voisivat omissa yhteisöissään edistää aktiivista kansalaisuutta Erasmus+ ohjelman avulla.

Vetäjä: Sirkka Säikkälä, OPH

A6 Keskisormesta keskustelukulttuuriin

Keskisormesta keskustelukulttuuriin - Työpajassa tarkastellaan keinoja tuhota dialogi tai rakentaa siltoja ihmisten välille näkemyseroista huolimatta.

Vetäjä: Saija Benjamin, vierailleva tutkija, Helsingin yliopisto

A7 Kielitietoisuus perusopetuksessa

Tutustu Vantaan toimiin kielitietoisuuden toimintakulttuurin ja opetuksen edistämiseksi. Vantaalla on tehty monia toimenpiteitä esim. koulutuksia ja webinaareja, Martsarin malli-ohje, Kielitietoinen samanaikaisopettajuus-ohje. Kieku-tutorit opastavat ja ohjaavat kouluja kielitietoisuudessa säännöllisesti.

Vetäjät: kieku-tutorit: Noora Rantanen, S2-opettaja Aurinkokiven koulu, Mari Jämbäck vo-opettaja Länsimäen koulu ja Laura Nyström, elä Martinlaakson koulu

A8 Moninaisemmat representaatiot varhaiskasvatuksessa ja koulutuksessa - Antirasistinen työpaja ammattilaisille

Työpaja tarkastelee päiväkotien ja koulujen representaatioita moninaisuuden ja antirasistisen näkökulmasta ja etsii keinoja laajentaa näitä representaatioita. Representaatiolla tarkoitetaan ihmisten eri ominaisuuksien ja identiteettien näkyvyyttä eri ympäristöissä. Varhaiskasvatuksen ja koulun representaatiot vaikuttavat lasten ja nuorten maailmankuvaan ja identiteettiin. Työpajassa pohditaan, miten representaatiota voidaan monipuolistaa tukemaan lasten ja nuorten positiivista minäkuvausta ja moninaisuuden arvostusta. Työpaja on tarkoitettu kaikille koulutuksen ja kasvatuksen ammattilaisille.

Vetäjät: Hodan Mohamed ja Hanna-Leena Ylönen, Yhteiset lapsemme ry

A9 Kestävä tulevaisuus

Eurooppalainen kestävyysosaamisen viitekehys Green Comp on jalkautettu Vantaan peruskouluihin Kestävän tulevaisuuden osaamistavoitteiden avulla. Osaamistavoitteet ohjaavat kaikkien vuosiluokkien ja aineiden opettajia huomioimaan kestävyyskasvatuksen eri oppiaineiden näkökulman opetuksessaan. Tule kuulemaan ja keskustelemaan, kuinka voimme yhdessä edistää kestävää tulevaisuutta koulutuksen avulla ja saada käytännön vinkkejä ja ideoita oman opetuksen kehittämiseksi!

Vetäjät: ketu- tutorit ja opettajat Laura Merenvainio, Vierumäen koulu, Tiina Holopainen, Mikkolan koulu ja Ida Lehtonen, Rekolanmäen koulu

A10 Kansainväliset eTwinning-projektit kielenopetuksessa ja niiden yhteys opetussuunnitelmaan

eTwinning on eurooppalainen kansainvälistymisen verkkotyökalu varhaiskasvatukseen, perusopetuksen ja toisen asteen opettajille ja henkilökunnalle. Kielenopettajille se tarjoaa rajattoman mahdollisuuden kansainvälisiin kouluprojekteihin. eTwinning-projektit ovat helppo toteuttaa, sillä niihin ei sisälly minkäänlaisia maksuja, hakemuksia tai raportointivelvollisuutta. Työpajassa käydään läpi tapoja yhdistää projektit kielenopetuksen tavoitteisiin.

Vetäjät: Antti Piironen ja Mia Suominen, eTwinning-lähettiläät Espoosta ja Vantaalta

A11 Läntisen tuolla puolen – globaalia mediakasvatusta

Mitä ihmettä tarkoittaa länsimaalainen? Ketkä suljetaan länsimaisuuden ulkopuolelle? Onko kaikki "kaunis ja hyvä" keksitty lännessä ja missä ihmeessä länsi sijaitsee?

Työpajassa tutkitaan osallistavien menetelmien maailmankuvia ja haastetaan niitä. Työskentely perustuu opetusministeriön useita kertoja rahoittamaan mediakasvatushankkeeseen. Osallistuja saa myös perehdytystä laajempaan materiaalipankkiin, jota voi vapaasti käyttää omien kohderyhmiensä kanssa. Aineisto on suunnattu erityisesti yläkouluille ja toiselle asteelle, mutta alakoulun ja varhaiskasvatuksen opettajat saavat pajasta varmasti myös ajattelemisen aihetta.

Vetäjä: Hanna Niittymäki, Rauhanpuolustajien mediakasvatushanke

A12 Svenskan – nyckeln till Norden

Tervetuloa inspiroitumaan ruotsin kielestä ja pohjoismaisesta yhteistyöstä! Työpajassa pääset tutustumaan Svenska nun oppimateriaaleihin ja ohjelmatarjontaan, kuulemaan Pohjola-Nordenin kouluille ja opettajille suunnatusta materiaalista ja apurahoista sekä perehtymään Kielilähettiläät ry:n toimintaan ja kouluvierailuihin sekä tutustumaan Nordjobbin nuorille tarjoamista kausityöskentelyn mahdollisuuksista Pohjoismaissa. Työpaja on suunnattu ensisijaisesti peruskoulun ja lukion opettajille.

Vetäjä: Taru Lepistö, koulutoiminnan asiantuntija, Pohjola-Norden ry ja Mathilda Hagback, Nordjobb.

Torstaina 3.10.2024

Klo 16.00–16.45 Rinnakkaiset sessiot (B)

B1 Erätauko-keskustelu menetelmänä lasten ja nuorten kanssa

Dialogiset menetelmät lisäävät ymmärrystä ja kehittävät vuorovaikutustaitoja. Menetelmiä on pilotoitu onnistuneesti Vantaalla ja työpajassa pääsemme tutustumaan mm Skidialogiin ja Erätauko nuorille-materiaaleihin.

Vetäjä: Karoliina Mutanen, osallisuusasiantuntija, Vantaan KASO

B2 Me haluamme parantaa maailmaa! - Vaikuttavuutta kv-toimintaan: oppilaiden ja opiskelijoiden verkostot koulun kansainvälisessä yhteistyössä ja kehittämisprojekteissa

Työpajassa toimitaan ryhmissä aktiivisesti keskustellen ja vaihdetaan kokemuksia ja ideoita opiskelijoiden/oppilaiden luokka-asteet ja koulun rajat ylittävästä verkostomaisesta työskentelystä. Työpaja on suunnattu kaikille opettajille, opiskelijoille, rehtoreille ja kv-koordinaattoreille, jotka haluavat vahvistaa opiskelijoiden verkostomaista toimintaa ja osallisuutta projektien suunnittelussa ja toteuttamisessa.

[UNESCO ASPnet -lähettiläiden opas.](#)

Vetäjät: Kv-koordinaattorit Tiina Sarisalmi ja Jenni Decandia, Orivesi

B3 Yhteinen koulu -hanke: Näkökulmia koulusegregaatioon

Segregaatio eli alueellinen eriytyminen vaikuttaa päiväkoteihin, kouluihin ja lukioihin Vantaalla. Työpajassa keskustellaan segregaation tuomista haasteista koulutukselliselle tasa-arvolle sekä Vantaan keinoista vähentää segregaatiota koko opinpolun laajuisesti.

Vetäjät: Yhteinen koulu-hanke Pia Aaltonen, projektipäällikkö ja Emma Savela, projektiasiantuntija

B4 Maailmankansalaisia kasvattamassa - Sosiaalinen ja kulttuurinen kestävä kehitys varhaiskasvatuksessa

Työpajassa käsitellään sosiaalista ja kulttuurista kestävästä kehitystä varhaiskasvatuksen arjessa. Lisäksi pääset pohtimaan muiden osallistujien kanssa, miten kasvattajat ja lapset voivat edistää kestävästä kehitystä varhaiskasvatuksessa konkreettisesti. Työpaja on tarkoitettu varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa työskenteleville sekä alan opiskelijoille.

Vetäjä: Jenni Ahde, järjestösuunnittelija, Interpedia

B5 Osallisuus – kansainvälisyys kuuluu kaikille

Erasmus+ -ohjelman osallistuminen halutaan mahdollistaa yhä useammalle. Miten varmistaa, että kaikilla on mahdollisuus osallistua Erasmus+ hankkeen toimintaan? Mitä pitää huomioida matalan kynnyksen osallistumiseen? Työpajassa esitetään toimivia käytäntöjä, joita voi hyödyntää omassa koulussa ja työstetään niitä eteenpäin

Vetäjät: Sirkka Säikkälä ja Sabrina Somersaari, OPH

B6 Transatlantic Classroom - yhteistyö yhdysvaltalaisien lukkioiden kanssa

Tutustu Transatlantic Classroom -ohjelman mahdollisuuksiin tehdä yhteistyötä yhdysvaltalaisien lukkioiden kanssa! Sessio alkaa online-videotervehdyksellä Yhdysvalloista. Lisäksi kuulet lukkioiden kokemuksia Atlantin toiselta puolelta ja tietoisuuden ohjelman juuri käynnistyneestä hakukierroksesta 2024. Tule mukaan inspiroitumaan transatlanttisesta yhteistyöstä!

Vetäjät: Nina Eskola ja Laura Soili, OPH, Anne Ukkola, Yhdysvaltain suurlähetystö, Pekka Niemi, Alppilan lukio ja Maria Virokannas, Sibeliuksen lukio

B7 Kipinä kansainvälisyyden kannattaa sytyttää varhain – tutustu kansainvälisyysohjaukseen!

Koko yhteisö vaikuttaa siihen, miten kansainvälisyyden suhtaudutaan ja kenelle kansainvälistymisen mahdollisuudet näyttävät avoimina. Kansainväliset kokemukset kasvattavat tarvittavia taitoja ja uskoa omaan pystyvyyteen. Jokainen, joka on päivittäin lähellä lapsia ja nuoria voi tuoda näkyville kansainvälistymisen vaihtoehtoja, inspiroida ja kannustaa eteenpäin. Euroguidance tarjoaa tähän työkaluja. Tule keskustelemaan kansainvälisyysohjauksesta ja pohtimaan yhdessä, miten kipinän saa syttymään.

Vetäjä: Anne Valkeapää, OPH

B8 Kuinka puhua sodista ja kriiseistä? Rauhan työkaluja kouluun

Elämme aikaa, jossa sotaa käydään laajasti eri puolilla maailmaa. Ukrainan sodan myötä sota on tullut myös Suomen näkökulmasta lähemmäksi kuin pitkään aikaan. Ovatko oppilaat tai opiskelijat halunneet keskustella kanssasi meneillään olevista sodista ja maailmanpoliittisista kriiseistä? Lasten ja nuorten kanssa kriiseistä ja sodista keskusteleminen on herkkä asia. Pajassa esitellään tehtäviä, joiden avulla kriisejä ja sotia voidaan käsitellä oppijoiden kanssa mahdollisimman turvallisesti. Paja on suunnattu erityisesti kouluissa työskenteleville opettajille, ohjaajille sekä oppilashuollon työntekijöille.

Vetäjä: Eeva-Liisa Kiiskilä, Rauhankasvatusinstituutti

B9 Vihreä matkustaminen ja Hämeenkyllän koulun maata pitkin Tanskaan -valinnaiskurssi

Tule kuulemaan, miten Hämeenkyllän koulun oppilaat suunnittelivat ympäristöystävällisen valinnaiskurssin ja matkustivat maata pitkin Tanskaan! Opetushallitus kannustaa ympäristöystävälliseen matkustamiseen Erasmus-hankkeissa. Liity mukaan keskustelemaan kestävästä matkustamisesta mahdollisuuksista.

Vetäjät: Hämeenkyllän koulun opettajat Olli Suhonen, Juha Juntunen ja Opetushallituksen Katariina Petäjäniemi

B10 Tekoäly kieltenopetuksessa - työkaluja opettajalle

Työpajassa keskitytään tekoälyn käyttöön kieltenopetuksessa. Työpajan aikana opit luomaan tekoälyllä tehtäviä, arviointimatriiseja ja kurssisuunnitelmia sekä tekemään tiivistelmiä ja käännöksiä esimerkiksi S2 oppijoita varten.

Aikaisempaa kokemusta tekoälystä ei tarvita mutta omia kokeiluita varten olisi hyvä olla tili luotuna esim. Chat gpt:hen, Copilotiin tai Geminiin. Kouluttajan esimerkit ovat pääosin Chat gpt:n avulla luotuja.

Vetäjä: Petteri Hyvönen, Naantalin lukio

B11 Vanhemmat mukaan kouluun, päiväkotiin ja työelämään

Tule kuulemaan Vanhemmat mukaan (vamu) -toiminnasta, jossa vanhemmat opiskelevat omassa ryhmässään ja osan aikaa päiväkotiryhmässä tai koululuokassa suomen kieltä- ja kulttuuria sekä yhteiskuntatietoa. Tavoitteena on löytää koulutus- ja työelämäpolkuja vamu-jakson jälkeen.

Vetäjät: Sari Svensson, projektipäällikkö, Vamu-hanke, Niina Nevalainen-Pohjala, kieli- ja kulttuurikoordinaattori, Vantaan varhaiskasvatus

Perjantaina 4.10.2024

klo 9.45–10.30 Rinnakkaiset sessiot (C)

C1 Erätauko-keskustelu menetelmänä lasten ja nuorten kanssa

Dialogiset menetelmät lisäävät ymmärrystä ja kehittävät vuorovaikutustaitoja. Menetelmiä on pilotoitu onnistuneesti Vantaalla ja työpajassa pääsemme tutustumaan mm Skidialogiin ja Erätauko nuorille-materiaaleihin.

Vetäjä: Karoliina Mutanen, osallisuusasiantuntija, Vantaan KASO

C2 Yhteinen koulu -hanke: Näkökulmia koulusegregaatioon

Segregaatio eli alueellinen eriytyminen vaikuttaa päiväkoteihin, kouluihin ja lukioihin Vantaalla. Työpajassa keskustellaan segregaatoin tuomista haasteista koulutukselliselle tasa-arvolle sekä Vantaan keinoista vähentää segregatiota koko opinpolun laajuisesti.

Vetäjä: Yhteinen koulu -hanke Pia Aaltonen, projektipäällikkö ja Emma Savela, projektiasiantuntija

C3 Arkea monikielisessä ja –kulttuurisessa Lehtikuusen koulussa

Lehtikuusen koulussa on monia hyviä käytänteitä monikielisten oppijoiden tukemiseen mm. monikieliset ohjaajat, kulttuuripäivät, kielitietoisuusstrategia. Tule kuulemaan ja keskustelemaan!

Vetäjä: Jenni Sipola, Lehtikuusen koulun opettaja ja tutoropettaja

C4 Globaaleja taitoja ja kansainvälisyyttä pienestä pitäen

Miten kansainvälisyys näkyy konkreettisesti päiväkodin arjessa? Miten kansainvälisyyttä ja kestävän kehityksen tavoitteita on pysytty integroimaan lapsia osallistavasti, lapsen näköisesti ja kokoisesti osaksi toimintaa? Mitä henkilöstön kansainvälinen täydennyskoulutus on tuonut lisää päiväkotiin? Tervetuloa kuulemaan esimerkkejä toteutuneista toimista ja pohtimaan kanssamme teemaa.

Työpaja on suunnattu erityisesti varhaiskasvattajille ja esi- ja alkuopetuksen opettajille.

Vetäjä: Veräjämäen päiväkodin johtaja Piia Kyntäjä

C5 Aloittelevan kansainvälistyjän info

Ideasta toimintaan. Näin pääset alkuun kansainvälistymisessä. Sessiossa kuulet tiiviit tietoiskut kaikista OPH:n tarjoamista kansainvälistymismahdollisuuksista varhaiskasvatukselle, kouluille ja lukioille.

Vetäjät: Sabrina Somersaari ja Linda Salmijärvi, OPH

C6 Maailmankansalaisiksi hyvinvointiin panostamalla: oppilaiden osaamisen, kasvun ja autonomian tukeminen Culturally Responsive Pedagogy -viitekehityksessä

Tule soveltamaan yhdessä Fulbright-opettajien stipendikauden oppeja USA:sta omaan luokkahuoneeseen sopiviksi! Työpajassa pohditaan kulttuurillisesti vastuullisen ja oppilaan autonomiaa tukevan pedagogiikan hyötyjä. Työpaja sopii kaikille opettajille, jotka haluavat tarkastella omia opetusmetodeja ja auttaa oppilaita kasvamaan itseohjautuviksi ja vastuuntuntoisiksi maailmankansalaisiksi.

Vetäjät: Heidi Niskanen, Juhani Ahon koulu, Iisalmi ja Maarit Kolehmainen, Jupperin koulu, Espoo

C7 Sivistys kansainvälistymisen supervoimana

Työpaja on Sivistyksen teemavuoden tietoisuustyökalu yleissivistävän koulutuksen sivistysjohtolle, rehtoreille ja opettajille. Työpaja tutustuttaa Sivistyksen ja oppimisen tiedekeskuksen toimintaan ja tiedekeskuksen valikoituihin työvälineisiin monikulttuurisuuden kouluyhteisön yhdenvertaisuuden vahvistamiseen sekä tulevaisuuden suunnan vahvistamiseen.

Vetäjät: Lauri Tuomi, Toimitusjohtaja ja Heidi Kinnunen, TKI-päällikkö, KVS-säätiö

C8 Lähtövalmennus Erasmus+ -vaihtoihin osallistuville opiskelijoille – best practices

Miten valmentaa opiskelijoita ulkomaan vaihtoa varten? Työpajassa kootaan yhteen hyviä käytäntöjä opiskelijoiden valmentamisesta Erasmus+ -vaihtoa varten, niin opintojen, kielen, kulttuurin, vuorovaikutuksen kuin asiakirjojen osalta. Työpaja on tarkoitettu opettajille ja muulle koulun henkilökunnalle, jotka työskentelevät Erasmus+ -vaihtojen parissa.

Vetäjät: Tuija Kae ja Merja Kaskela, Sotungin lukio ja etälukio ja Sirkka Säikkälä, OPH

C9 Värkätään Agendatavoitteilla pallo kerralla kuntoon!

STEAM-pedagogiikan keinoin voidaan luovasti ratkoa myös viheliäisiä ongelmia. Agenda 2030-tavoitteet ovat monesti kaukaisia ja vaikeaselkoisia. Tässä työpajassa pistetään Agenda-tavoitteilla maailma kerralla paremmaksi. Tämän työpajan anti taipuu monen ikäisille ja tosi mukavalla tavalla

Vetäjät: Kehittäjäopettajat Jussi Tomberg ja Päivi Packalén, Oulu

C10 Kielikoordinaattorit lukioiden tukena

Tervetuloa osallistumaan työpajaan, jossa käsitellään kielikoordinaattorin roolia lukioiden kielitietoisuuden edistämiseksi ja opetushenkilöstön tukena monikielisissä oppimisympäristöissä.

Vetäjä: Roosa Väisänen, kielikoordinaattori, Vantaan lukiot

C11 Opettajat ilman rajoja -verkosto: Ope aktivistina - reilun maailman rakentaminen luokahuoneissa, yhteiskunnassa ja globaalisti

Kriisien keskellä tarvitaan toivoa ja toimintaa, ja ne tarvitsevat toisiaan. Opettajilla on keskeinen rooli lasten ja nuorten tukemisessa maailmanmuuttajiksi - mutta opettajilla on myös paloa, asiantuntemusta ja taitoa rakentaa maailmasta reilumpaa luokahuoneen ulkopuolella. Opettajat ilman rajoja -verkosto tarjoaa tähän mahdollisuuksia.

Työpajan aluksi Opettajat ilman rajoja -verkosto kertoo työstään ja mahdollisuuksista Suomessa ja maailmalla. Sen jälkeen pääset pohtimaan kollegoiden kanssa, mistä opettajat ammentavat toivoa ja mitä voisi olla toiminta opeaktivistina: pääset sanoittamaan itsellesi omat tekosi ja taitosi reilun maailman rakentamiseksi, ja ideoimaan uusia avauksia ja vahvistamaan toivoa.

Vetäjä: Inka Havanto, KUA, Opettajat ilman rajoja